

N.B. : (1) Answer all questions

(2) The Figures to the right indicate the marks.

Q.1 Write answers in one or two lines:

20

- a. What is Voyage?
- b. What is Cargo Insurance?
- c. Define a Contract of Insurance
- d. Who is Actuary?
- e. What is Double Insurance?
- f. What is meant by seaworthiness?
- g. What is Lapse of policy?
- h. What is the meaning of days of grace?
- i. Who was the chief agent under the Life Insurance Act, 1938?
- j. What is knock out agreement under Motor Vehicle Act?

Q.2 Write Short Notes on any four of the following:

20

- a. Classification of Marine policies
- b. Amounts recoverable under life policy
- c. Perils of the sea
- d. Doctrine of Subrogation
- e. Principle of Uberrima Fides
- f. Difference between Assignment and Nomination

Q.3 Answer any two of the following:

12

- a. "X" is a monthly tenant of a bungalow owned by "Y". "X" pays rent to "Y" regularly. "Y" did not insure the bungalow and therefore "X" declared to avail fire insurance policy himself and accordingly took a policy from a reputed insurance company. The policy was issued in the name of "X". The bungalow caught fire and the loss was assessed at Rs. 25,00,000/- which was within the limits of the sum insured. The Insurance Company refused to settle the claim.
 - i) Is the stand taken by the Insurance Company valid? Give reasons for your answer.
 - ii) What is remedy available to "X" under the given circumstances?

[TURN OVER

- b. Mr. Kumar & his wife each signed a proposal for a joint life policy on their lives & both contributed towards the premium. After the policy was taken the wife committed suicide & the husband claimed the sum assured. The insurer alleged that at the time of taking the policy the husband had no insurable interest in his wife's life.
- Does the husband have any insurable interest in the life of his wife?
 - Is Insurable interest a statutory requirement under the Insurance Act? Why?
- c. The General Insurance Company agreed to indemnify M/s. XYZ, the owner of the building. The policy contained clause which stated that it provided indemnity only in respect of events occurring during the period of insurance. Two months prior to the commencement of the policy a burst of the main pipe occurred . This burst caused damage to the building during the period of the policy. M/s. XYZ claimed damage from the General Insurance Company.
- When does Insurer liable for making the payment?
 - What are the defences available to the Insurance Company? When does the Insurer risk come to an end?

Q.4 Answer in detail (any four):

48

- What is Insurable Interest and how it is determined?
- What is social Insurance? Explain its significance and discuss its various forms.
- Discuss the powers and functions of IRDA.
- Representation and Warranties
- Enumerate the conditions of the policy.
- What are the rights of Policy holder in case of nomination.

[TURN OVER

सूचना : (१) सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

१. प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन वाक्यात लिहा. २०
- (अ) जलप्रवास म्हणजे काय ?
(ब) कार्गो विमा म्हणजे काय ?
(क) विम्याचा करार व्याख्या द्या.
(ड) मुंशी कोण आहे ?
(इ) दुप्पट विमा काय आहे ?
(फ) जहाजाचा गच्चीपणा अर्थ सांगा.
(ह) पॉलिसीला विलंब काय आहे ?
(ज) दिवसांची कृपा काय आहे ?
(त) आर्युविमा कायदा, १९३८ अन्वये मुख्य प्रतिनिधी कोण होती ?
(य) मोटर वाहन कायदयान्वये नॉकआउट करार काय आहे ?
२. खालील कोणत्याही चार टिपा लिहा. २०
- (अ) सामुदायिक विम्याचे वर्गीकरण
(ब) आयुर्विम्यान्वये वसुलीयोग्य रक्कम
(क) सामुद्रिक जोखीम
(ड) प्रस्थापनाचे तत्वप्रणाली
(इ) परमविश्रम तत्वे
(फ) अभिहस्तांकन आणि नामांकन यातील फरक
३. कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. १२
- (अ) 'एक्स हा वाय' च्या मालकीच्या बंगलाचा मासिक भाडेकरू आहे. एक्स हा वायला नियमित भाडे देतो. वायने बंगलाचा विमा काढलेला नाही आणि त्यामुळे एक्सने अग्निविमा स्वतः काढला विमा एक्सच्या नावे होता. बंगल्याला आग लागली आणि नुकसानभरपाईचे मूल्यांकन ₹ २५,००,०००/- लाख ठरले जे विमानिश्चरित रकमेप्रमाणे होते. विमा कंपनीने विमापरतावा नाकारला.
- (i) विमाकंपनीने घेतलेली भूमिका वैद्य आहे का? तुमच्या उत्तरादाखल कारणे द्या.
(ii) 'एक्स' ला अशा परिस्थितीमध्ये काय उपाय उपलब्ध आहेत ?

(ब) श्री. कुमार आणि त्यांची पत्नी उभयतांनी संयुक्तपेणे आर्युविमा घेतला आणि प्रिमियम दिला. पॉलिसी घेतल्यानंतर पत्नीने आत्महत्या केली. पतीने विमा रकमेवर दावा केला. विमाकर्त्याने असा आरोप केला की विमा घेताना पतिला पत्नीच्या जीवीनामध्ये काहीच रस नव्हता.

(i) पतीला पत्नीच्या जीवितामध्ये कोणताही विमायोग्य रस आहे का ?

(ii) विमायोग्य रस हा विमा कायदयान्वये वैधानिक आवश्यकता आहे का ? कारण द्या ?

(क) सामान्य विमा कंपनी मे. एक्सवायझेड इमारतीचा मालक त्रास नुकसान भरपाई देण्यास तयार आहे. विमाच्या कालावधीमध्ये घडलेल्या घटनांसंबंधी विमा कंपनी नुकसानभरपाई देईल. अशी तरतूद पॉलिसीमध्ये आहे. पॉलिसी घेण्याच्या दोन महिने आधी मुख्य पाईपजोडणी फुटली होती. या पाईपफुटीमुळे विम्याच्या कालावधीत इमारतीला नुकसान झाले. मे एक्सवायझेड ने सामान्य विमाकंपनीकडून नुकसानभरपाईचा दावा केला.

(i) पैसे देण्यासाठी विमाकर्ता केव्हा जबाबदार आहे ?

(ii) विमा कंपनीला कोणते बचाव उपलब्ध आहेत ? विमाधारकाची जोखीम केव्हा समाप्त होते ?

४. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

४८

(अ) विमायोग्य हितसंबंध काय आहेत आणि त्याचे कसे निर्धारण होते ?

(ब) सामाजिक विमा काय आहे ? त्याचे महत्त्व आणि विविध प्रकार यांची चर्चा करा.

(क) आयआरडीएचे अधिकार आणि कार्ये चर्चा करा.

(ड) प्रतिनिधीत्व आणि हमी

(इ) विमापत्राच्या अंटीचे अधोरेखन

(फ) नामांकनाच्या बाबत विमाधारकाचे हक्क सांगा.
